

Inatsisartunut ilaasortaq Sara Olsvig, Inuit Ataqtigiit
/MAANI

Kalaallit Nunaata 2013-2014-imi arfernik angisuunik pisassai aamma Nunat tamalaat Arfanniarnermut Ataatsimiititaliarsuanut ilaasortaanera pillugit Naalakkersuisunut apeqqummut nr. 110-mut akissut

Inatsisartut suleriaasianni § 37 imm. 1 naapertorlugu arfernik angisuunik pisassat aamma Nunat tamalaat akornanni Arfanniarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuanut ilaasortaanep pillugit Naalakkersuisunut apeqquteqarputit. Apeqqutit uanga naalakkersuisoqarfinni akisassanngorlugit innersuunneqarput, akissutillu nunanut tamalaanut attuumassuteqarmata Nunanut Allanut Pisortaqarfimmi tusarniaassutigineqarput.

2. juli 2013
Suliap normua 2013-085735
Upp. nr. 1259508.
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apnn@nanaq.gl
www.nanaq.gl

1) Kalaallit Nunaata IWC-i (Den Internationale Hvalfangstkommission) avaqqullugu nammineq arfattassanik aalajangiiniarneranut danskit naalakkersuisuisa isumaqatigiissutinik unioqqutitsinertut isiginninnerannut Naalakkersuisut isumaqataapat?

1 pillugu) Naamik, Kalaallit Nunaata 2013-2014-imut nammineq arfattassanik aalajangiinera Nunat tamalaat akornanni Arfanniarnerneq pillugu Ataatsimiititaliarsuata isumaqatigiissutaanik unioqqutitsinerusoq pillugu danskit naalakkersuisuisa isumaannut Naalakkersuisut isumaqataangillat. Ajornartorsiulernermi iliuseqarneq tassani pineqarpoq, takuuk ataaniittoq.

2) Taamaangippat, taava Kalaallit Nunaata isumaqatigiissutinik unioqqutitsinngitsutut isumaqarfigineranut suna tunngavilersuutaava?

2 pillugu) 2012-imi juulip qaammataani IWC'p 64-issaannik ukiumoortumik ataatsimiin-nerata naammassineqarnerani paasinarsivoq, 1. januar 2013-imiit Kalaallit Nunaata eqqaani arfanniarnermut tunngatillugu IWC pisassiissutit pillugit aalajangersaasimangitsoq, tassa Kalaallit Nunaata pisassiissutit pillugit siunnersuutaa akuerineqarsimanngimmat aamma allanit siunnersuuteqartoqarsimanngimmat. Udenrigsministerieqarfiup tamakku tunngavigalugit ukiaq tamakkerlugu piumasarisarpaa Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat nunanut IWC-mut ilaasortaanunut siunnersuutinik nutaanik saqqummiussissasut, kisiannili qassiussusiinut tunngatillugu ikinnerusunik, uumassusilinnik misissuisut arferit qassit pisarineqarsinnaanerannik siunnersuinerannut naapertuutinningsut. Aqutsisoqatigiinni arlaleriarluni ataatsimiittoqaraluartoq suliap immikkuualuttortai allat aamma IWC'p malittarisassai; malittarisassat maanna pisumik iluarsisutaasinnaanngitsut pillugit oqallinnerit isumaqatigiissuteqarfigineqarnissaat ajornarsimavoq, Udenrigsministeriaqarfiuttaaq nammineq paasinninni kisiat allaavigalugu suliap immikkuualuttortai toqqammavigisimavai.

Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat suliap sularinerani sianiginiarsimavaat Namminersorlutik Oqartussat nunani tamalaani pisussaaffiit saniatigut aammattaq tun-

ngaviusumik pisussaaffeqarmata nunap inuussutissanik taamatuttaaq arferit neqaannik pilersornissaanut.

IWC aalajangiinani kukkussagaluarpas, taava Namminersorlutik Oqartussat piffissaq piniarfiusartooq aallartitsinnagu pisassiissutit pillugit pisariaqartinneqartunik aalajangiisariaqalissapput. Pisussaaffik manna makkuninnga tunngaveqarpoq: Piniarneq piujuartitsinermik tunngaveqassaaq, aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineramik ataqqinnittuussaaq. Tunngaviit taakku Kalaallit Nunaanni isumalluutitut uumassusilinnut tamanut atuupput maannakkullu suliamut atatillugu ataqqineqarlutik.

Namminersorlutik Oqartussat suliap suliarineqarnerani aammattaaq nunani tamalaani atorneqartartut allat eqqaamavaat. IWC-mi Kalaallit Nunaat nunap inoqqaavinik najugarineqartut naatsorsuussaavoq inuillu taakku pisinnaatitaaffii ILO-mi isumaqatigiissut 169-imi taamatullu Nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit nalunaarutaanni allassimapput. (Danmarkip inatsisitigut atorneqartussat marluusut atuutussanngortinnikuuai). Inatsisilerinermut tunngasunik atugassat marluusut Danmarkip atortussanngortippai. Atortussani marluusuni nunap inoqqaavisa isumalluutitut najukkaminniittunik inuussuteqarsinnaatitaanerat aalajangersagaavoq. takukkit ILO-p isumaqatigiissutaani § 15.1 aamma Naalagaaffiit Peqatigiit nalunaarutaanni § 26.

Paasineqartariaqarpoq nunani tamalaani malittarisassat assigiinngitsut akornanni naapertuutinngitsooqarmat, ilaatigut nunap inoqqaavisa piginnaatitaaffii nassuerutigineqartarlutik soorlumi Danmarkip tunngaviatigut tapersersorai, immikkut malittarisassat soorlu IWC-p isumaqatigiissutaata akerlianik, taakkunanami piginnaatitaaffiit tamakku ataqqineqartinnissaat ajornakusoortorujussuummat.

Namminersorlutik Oqartussanut apeqqutaasimavoq nunat tamalaat akornanni malittarisassat sorliit Kalaallit Nunaata malissanerai. Malittarisassat ilaat soorunalimi illikartinneqartariaqarsimapput suliamilu aalajangersimasumi pissutsit soorlu inuussutissanik pilersuineq taamatullu inatsisinik unioqqutitsilluni pisaqartoqannginnissaanik kissaateqarneq, IWC-p isumaqatigiissutaanik, taamatuttaaq nunami malittarisassaqartitsisinnaatitsisunit, tassa naalakkersuisut IWC-mi akuersissuteqarnermut akerliullutik naammagittaalliuteqarsimassappata, nalinginnaasumik sianiginninniarnissamit, pingaarnertinneqasimapput. Pisassiissutissanik akuersissuteqanngitsoorneq pissutsinut taamaattunut sanilliunneqarsinnaavoq.

Taamaattoq IWC-p isumaqatigiissutaani immikkut takuneqarsinnaanngilaq, nunat tamat pisassiissutitut aalajangersaannginnerat qanoq pisumut iluarsisissutaasinnaanersoq. Pisoq manna IWC-p oqaluttuarisaanerani siusinnerusukku pisimanersoq eqqaamasarfinginnilarput, tassa aaqqiissutissamik nassaarnissap tungaanut tamatigut isumaqatigininniarusussuseqartoqartarmat. Nuna "Nunap inoqqaavinik" (ASW) innuttaqarluni arfernik angisuunik piniartartoq piniarnissamut piumasaqaatinik ilisimatuussutsikkut nassuiaatitigullu naammassinnittoq pisassinneqartussaavoq. IWC pisassiissutitut aalajangersaasinnaanngippat naalakkersuisut pisassiissapput, matumanilu § 13(a) naapertorlugu tamatumunnga Namminersorlutik Oqartussat pisussaaffeqarput.

Kalaallit Nunaat, Namminersorneq Pillugu Inatsimmi § 16-ikkut pisussaaffeqarpoq, tasani allassimammatt Kalaallit Nunaata pisussaaffiit inuit pisinnaatitaaffiitut isumaqati-

giissutit malitsigisaat nunanilu tamalaani pisussaaffiit qaqugukkulluunniit naalagaaffimmut atuuttut malittussaagai. Tamanna aamma IWC-mut tunngatillugu atuuppoq. Suliami pineqartumi ajornartorsiutaavoq nunat tamalaat ataqqinninnginnerat (pisassiisutissanik aalajangiisoqanngimmat), naak IWC-mi aalajangiisoqarnissaa qulakkeerniarlugu Danmark/Kalaallit Nunaat sapinngisaminnik iliuuseqarluartut.

Kalaallit Nunaata arfattassiisutissanik ikinnerusunik nutaamik siunnersuuteqarusussimanninngeranarut pissutaavoq, taamaaliorneq ilisimatuussutsikkut killiliussat qularnaatsut iluanni nunami isumalluutit piujuartitsinissamik tunngaveqarluni inuussutigineqarnissaannut Kalaallit Nunaanni naalakkersuinikkut ingerlatsineranut ajoqutaassammat. Taamatuttaaq IWC-mi akuersissuteqarneq 2013-ip ingerlareerujussuarnerani aatsaat naammassineqaratarsinnaavoq, tamatumuuna inatsisinik unioqqutitsilluni nakkutigisaanngitsumillu arfattoqartarneratigut kalaallit arfanniarnernannik pisortat ingerlatsineranni ajornartorsiortoqalersinnaalluni.

Kalaallit Nunaata pisassiisutissanik aalajangiilinnginnermi pisassiisutissat aalajangersarneqarnissaannut siunnersuunni nunanut IWC-mut ilaasortaasunut tusarniaassutigalugu nassiussorpaa, tassa nunanut tamalaanut isertuussinertaqanngitsumik suleriaaseqarniarluni. Namminersorlutik Oqartussat isumaqarput taamatut tusarniaaneq Wienimi isumaqatigiisummi ajunngitsumik siunertaqarluni naalagaaffiit akornanni isumaqatigiisutip ilumoorfiginnilluni paasineqarnissaanut naammassineqarnissaanullu ileqqussanut naapertuuttoq. Akissumminni nunat IWC-mut ilaasortaasut isummertarnitoqqaminnik allanngortitsinngillat. Amerlanerussuteqartut IWC malillugu aaqqiinissaq piumaneruaat, tamatuma kingunerissallugu uumassusilinnut tunngatillugu kaammattuutigineqarsinnaasunit pisassiisutit ikinnerunerat.

Allassimareersutut 1. januar 2013-imi IWC malittarisassaqaqtitsinngilaq. Taamaammat Namminersorlutik Oqartussat arferit angisuut illersugaanerat piniagaanerallu pillugit nalunaarut nr. 11, 16. juli 2010-meersoq, maannakkut nalunaarut nr. 4, 7. februar 2013-imeersoq, malillugu ukiunut 2013-imut 2014-imullu arferit taakku piniagaanerat malittarisassaliuuppaat. Taamatut 1. januar 2013-imiit malittarisassaqaqtitsineq malitsigisaanillu akuersissutinik tunniussuinissaq pisariaqarput, tassa 2013-imi upernaakkut inatsisinik unioqqutitsilluni piniartoqarnissaa pinngitsoortinniarlugu. Malittarisassani juli 2012-imi IWC-p ataatsimiinneranarut Naalagaaffeqatigiit isummersuutaannut naapertuuttuni ilisimatusernermut tunngatillugu siunnersuineq ataqqineqarpoq pisarineqarsinnaasullu nunap immikkoortuinut agguanneqarlutik nunap immikkoortui ataasiakkaat isumalluutinit pisisissaviatut pisassaminnit annertunerusunik pisaqarnissaat pinngitsoortinniarlugu. Taamaammat Namminersorlutik Oqartussat nalinginnaasumik periaatsit suleriaatsillu malippaat eqqaassanngikkaanni Kalaallit Nunaanni maani pisassiisutinik malittarisassanarut immikkut IWC-mi aalajangiinermik tunngaveqartoqannginnera.

Ataatsimut isigalugu paasisariaqarpoq 2012-imi pissutsit immikkuullarissut takkummata Namminersorlutik Oqartussat nammineeurlutik arfernut nalinginnaasumik IWC-mit malittarisassaqaqtitaasunut pisassiisutit aalajangersartariaqalerlugit IWC unittoqqammat. Aalajangiinermut ilanngullugu isummersomerni ilaatigut kissaatigineqarpoq, ilisimatuussutsikkut siunnersuineq naapertorlugu kiisalu inuit inuussutissanik pilersorneqarneranarut qulakkeerinneqataalluni Kalaallit Nunaata nammineq isumalluutiminik uumassusilinnik iluaquteqarnini pillugu naalakkersuinikkut ingerlatsinera kiisalu taamatuttaaq 1.

januar 2013-imiit arfanniernerup inatsisit malillugit ingerlanerata qulakkeerneqarnissaa-nik kissaateqarneq illersorneqassasut.

Oqaatigineqassaaq, Udenrigsministerip tamakku tunngavigalugit allakkatigullu 17. De-cember 2012-imeersutigut Naalakkersuisut oqaloqatigereerlugit "pissutsit taamaanne-ranni" tusaatissatut tigummagu Kalaallit Nunaata kisimiilluni aaqqiissuteqarnissaa. Taa-maattoq ministerip "isumaqatigiisummik unioqputitsinermut" akuersinerani piumasa-qaataavoq Kalaallit Nunaat ikinnerusunik arfattassinneqarnissamut aalajangiussissasoq. Kalaallit Nunaat taamaaliorumasimangilaq, taamaaliornikkummi Kalaallit Nunaanni uumassusilinnut tunngatillugu killiliussat isumannaatsut iluanni pinngortitami pisuussuti-nik inuuniuteqartariaqarnermik tunngaveqarneq ajoquserneqassammat.

Namminersorlutik Oqartussanit isigalugu nunat tamalaat isumaqatigiissutaannik unioq-putitsisoqangilaq kisiannili ajornartorsiulernerme iliuuseqarnerulluni.

Inussiamersumik Inuulluaqqusillunga

Karl Lyberth